George J. Pappas

USAAF

B-17G FLYING FORTRESS PILOT

351st BOMBARDMENT GROUP / 511th BOMBARDMENT SQUADRON

Ο Ανθυπολοχαγός (Ι) George J. Pappas γεννήθηκε στο Caldwell του Τέξας το 1916, από Έλληνες μετανάστες γονείς που έφτασαν στις Ηνωμένες Πολιτείες μέσω του Ellis Island της Νέας Υόρκης, αναζητώντας μια καλύτερη ζωή και καταφύγιο από την καταπίεση των υπολειμμάτων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Μικρά Ασία. Ο πατέρας του Ιωάννης (John) Παππάς και η μητέρα του Γεωργία Παππά ήταν από τη Μουτσούνιτσα της Φωκίδας. Η οικογένεια της Γεωργίας καταγόταν από τη Χαλκιδική, που τότε βρισκόταν υπό τουρκική κατοχή, και κατέληξε στη Θεσσαλονίκη. Η οικογένεια Παππά εγκαταστάθηκε τελικά στο Houston με τον Johnn να ασχολείται με την εστίαση, ένα τομέα όπου συνήθως οι Έλληνες διέπρεπαν. Ο George ήταν ο μεγαλύτερος από τα 4 αγόρια (Nick, Victor, and Thames) και η οικογένεια ήταν έντονα περήφανη για τη νέα της πατρίδα και την υπηκοότητα της. Ο George λάτρευε να πετάει, και ο πατριωτισμός του και η επιθυμία του να υπηρετήσει τη χώρα που υποδέχτηκε τους γονείς και τα αδέλφια του δεν μειώθηκε ποτέ σε όλη του τη ζωή. Η αγαπημένη του σύζυγος, η Ella ("Pug"), είχε μια παρόμοια ελληνική μεταναστευτική ιστορία και ο πατέρας της διατηρούσε ζαχαροπλαστείο και οι δύο στο Χιούστον. Ο George φοίτησε στο Texas A&M και στο Πανεπιστήμιο του Houston, προτού αποφασίσει να καταταγεί στο στρατό ένα χρόνο πριν από το Pearl Harbor. Στις 25 Νοεμβρίου 1940, εισήλθε στην ενεργό υπηρεσία και αρχικά υπηρέτησε για λίγο στο ιππικό στο Brownsville του Τέξας, προτού λάβει την προαγωγή του στο Fort Knox του Kentucky. Αργότερα επέλεξε να ακολουθήσει πτητική εκπαίδευση και τελικά να αποσπαστεί στην Αεροπορία Στρατού. Στις 7 Ιανουαρίου 1944 αποφοίτησε από την εκπαίδευση πιλότων στο Columbus του Mississippi και έλαβε τα ασημένια φτερά του. Λίγο αργότερα, ο Pappas έφτασε στην Αγγλία στις 2 Ιουνίου 1944, ως πιλότος βομβαρδιστικού B-17, όπου τοποθετήθηκε ως συγκυβερνήτης στην 511η Μοίρα Βομβαρδισμού της 351η Πτέρυγας Βομβαρδισμού στο Polebrook της Αγγλίας. Κατά παρόμοιο τρόπο, δύο από τα μικρότερα αδέλφια του υπηρέτησαν επίσης κατά τη διάρκεια του πολέμου, και οι δύο στο Σώμα Πεζοναυτών των ΗΠΑ. Ο Δεκανέας Victor Pappas ήταν βετεράνος των μαχών του Guadalcanal, της Tarawa και της Saipan, ενώ ο Δίοπος Thames Pappas ήταν ασυρματιστής στο Σώμα Αεροπορίας του Πολεμικού Ναυτικού των ΗΠΑ.

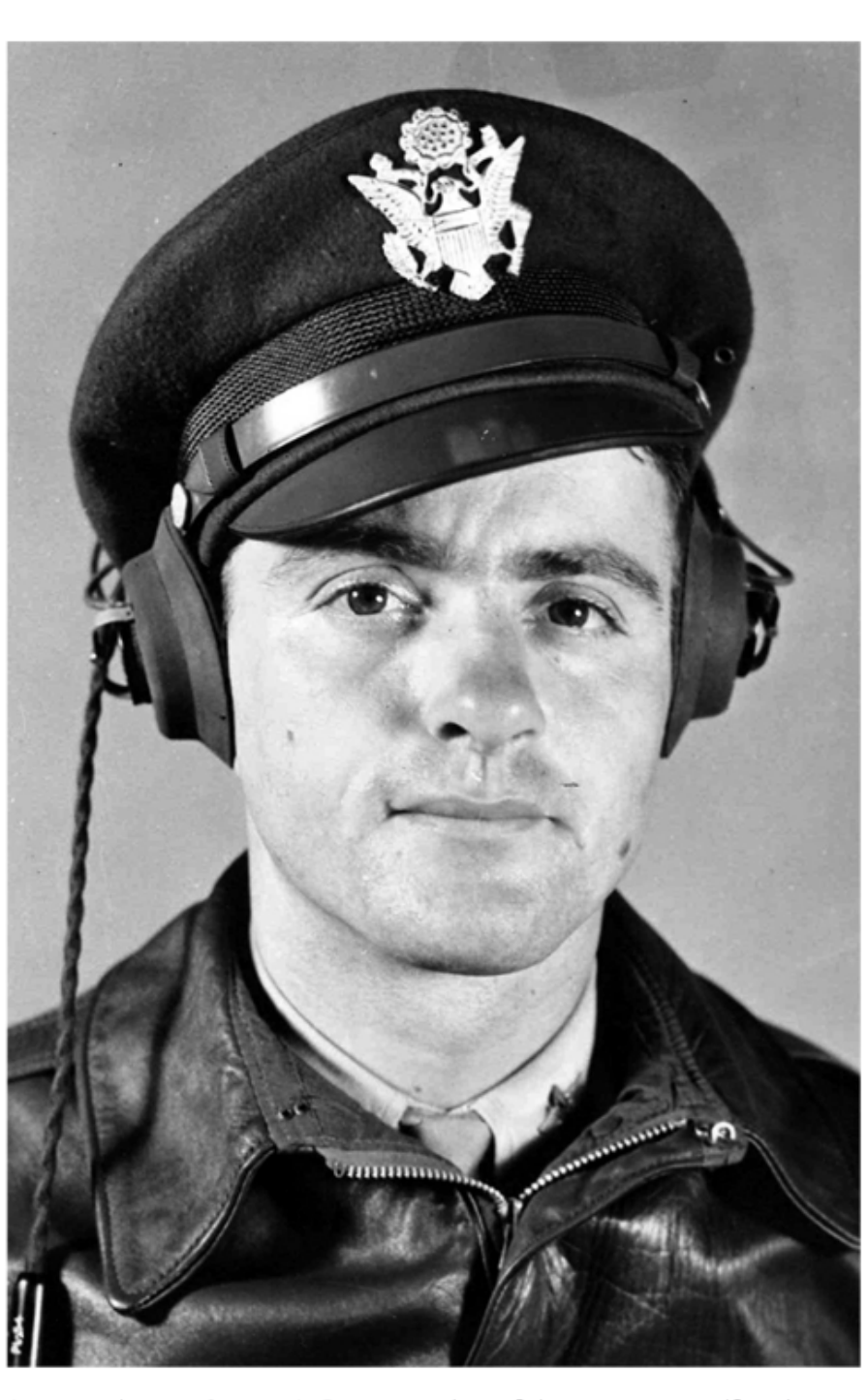

Φωτογραφία του George J. Pappas κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσής του, πιθανότατα σε φωτογραφία για την επετηρίδα της τάξης του (Dean Pappas)

Ο George χαμογελάει στην κάμερα μετά από μια επιτυχημένη εκπαιδευτική πτήση με ένα Beechcraft AT-10 Wichita, ένα δικινητήριο εκπαιδευτικό αεροσκάφος που χρησιμοποιήθηκε για πιλότους που προορίζονταν να πετάξουν πολύ-κινητήρια βομβαρδιστικά ή μεταφορικά αεροσκάφη. (Dean Pappas)

ΚΑΤΑΡΡΙΨΗ ΚΑΙ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ

Στις 6 Αυγούστου 1944, το B-17 του Pappas ήταν ένα από τα 39 αεροσκάφη που αποτελούσαν την αποστολή #185 της 351ης Πτέρυγας Βομβαρδιστικών για την επίθεση στα εργοστάσια Daimler-Benz Motor Works στο Genshagen της Γερμανίας. Αυτή ήταν η τέταρτη αποστολή του αεροσκάφους. Κάθε B-17 μετέφερε δέκα (10) βόμβες γενικής χρήσης των 500 λιβρών και μία βόμβα σήμανσης. Το πρώτο αεροπλάνο απογειώθηκε στις 07:10, ενώ το τελευταίο στις 08:10. Περίπου 4 ώρες αργότερα, στις 12:24, το αεροπλάνο του Pappas και τα άλλα της ομάδας του έριξαν τις βόμβες τους πάνω από το στόχο. Τότε, η τραγωδία χτύπησε. Αμέσως μόλις έριξε το φορτίο των βομβών του, το αεροσκάφος του Pappas χτυπήθηκε από αντιαεροπορικά πυρά. Το βομβαρδιστικό πετούσε ο Υπολοχαγός (Ι) Wilson R. Strange. Ο Wilson έδωσε εντολή στον Pappas να ελέγξει τη φωτιά στην αποθήκη βομβών, που προκλήθηκε από τα αντιαεροπορικά πυρά, και να τον ενημερώσει. Το χτυπημένο αεροσκάφος πετούσε στα 22.000 πόδια όταν ο Pappas σηκώθηκε από τη θέση του συγκυβερνήτη και έβγαλε τη μάσκα οξυγόνου. Στο ιδιόχειρο σημείωμά του, ανέφερε:

"Το μόνο που θυμάμαι είναι ότι άφησα τη θέση μου για να ελέγξω τη φωτιά στην αποθήκη βομβών, όπως μου είχε δώσει εντολή να κάνω ο κυβερνήτης. Τότε είδε πόσο κρίσιμη ήταν η κατάσταση και χτύπησε τον συναγερμό για να εγκαταλείψει το αεροπλάνο. Λόγω του ότι έβγαλα τη μάσκα οξυγόνου για να βάλω μια φιάλη περιπάτου χτύπησε τον συναγερμό. Έβαλα το αλεξίπτωτό μου και ταυτόχρονα έκανα νόημα στον πλοηγό να πηδήξει. Το μόνο που θυμάμαι είναι ότι έφτασα στην καταπακτή και όταν έφτασα στα περίπου 9.000 πόδια άνοιξα το αλεξίπτωτό μου. Ο μηχανικός μου είπε αργότερα ότι το αεροπλάνο ανατινάχθηκε μόλις το εγκατέλειψα. Ήμουν στη Γερμανία για μιάμιση μέρα και προσπαθούσα να φτάσω στη Γαλλία. Μετά την αιχμαλωσία μου, μου είπε ο Γερμανός ανακριτής ότι βρέθηκαν τα πτώματα του κυβερνήτη, του πλοηγού και του πλάγιου πολυβολητή".

Ένας ουραίος πυροβολητής σε ένα άλλο B-17 που πετούσε κάτω και κοντά στο αεροπλάνο του Pappas κατέθεσε αργότερα σε επίσημη έκθεση MACR7587

"Αμέσως μετά την άφεση των βομβών παρατήρησα ότι το αεροπλάνο του υποσμηναγού Strange πάνω από μένα είχε πάρει φωτιά, η οποία προκλήθηκε από αντιαεροπορικά ή καταδιωκτικά, καθώς και τα δύο ήταν παρόντα. Παρέμεινε στο σχηματισμό για πέντε (5) λεπτά ή περισσότερο πριν πέσει έξω από αυτόν και ήταν υπό έλεγχο. Στη συνέχεια έκανε πλαγιολίσθηση προς τα αριστερά και φάνηκαν τρία (3) αλεξίπτωτα. Λίγο αργότερα, εισήλθε σε περιστροφή και το αεροπλάνο εξερράγη στον αέρα. Είδα τα κομμάτια να πετούν προς όλες τις κατευθύνσεις. Δεν άκουσα τίποτα στα VHF".

Όπως δήλωσε ο αεροπόρος αυτός, ο Υπολοχαγός (Ι) Strange δεν βγήκε, ούτε ο πλοηγός ούτε ο αριστερός πυροβολητής της μέσης οι οποίοι σκοτώθηκαν ακαριαία όταν το αεροσκάφος εξερράγη. Ωστόσο, εκτός από τα τρία αλεξίπτωτα που είδε ο μάρτυρας, παραπάνω, άλλα τρία μέλη του πληρώματος κατάφεραν επίσης να βγουν από το αεροπλάνο. Συνολικά, από το εννεαμελές πλήρωμα που επέβαινε εκείνη την ημέρα, ο Pappas και άλλοι πέντε επέζησαν. Ο George ανέκτησε τις αισθήσεις του στα 9.000 πόδια και είχε το σθένος να τραβήξει το σχοινί αποκόλλησης. Το αλεξίπτωτό του άνοιξε κανονικά και προσγειώθηκε με ασφάλεια ανάμεσα σε δέντρα, όχι μακριά από το Βερολίνο. Αφού εκτίμησε την κατάστασή του και ξεπέρασε το σοκ, ξεκίνησε προς τα γαλλικά σύνορα, 250 χιλιόμετρα μακριά. Για μιάμιση ημέρα, κινήθηκε δυτικά, μέχρι που συνελήφθη από Γερμανούς πολίτες, οι οποίοι του φέρθηκαν μάλλον καλά, λαμβάνοντας υπόψη τους αδιάκοπους πλέον συμμαχικούς βομβαρδισμούς. Οι Γερμανοί τον οδήγησαν σε μια μπυραρία, όπου του πρόσφεραν δύο ποτήρια μπύρα και μαύρο ψωμί. Ο Pappas σημείωσε αργότερα ότι "δεν είχα φάει για σχεδόν δύο ημέρες, και αυτό (το μαύρο ψωμί) ήταν καλύτερο από το ψωμί που μας έδιναν με δελτίο αργότερα στη φυλακή". Στη συνέχεια, τον παρέδωσαν σε έναν εποχούμενο αστυνομικό της Luftwaffe και τον έβαλαν σε ένα κελί σε μια γερμανική σχολή δοκίμων. Την επόμενη μέρα, ευτυχώς, τον συνάντησε ο ουραίος πυροβολητής του αεροπλάνου του, ο οποίος είχε τραυματιστεί και στα δύο χέρια από αντιαεροπορικά πυρά.

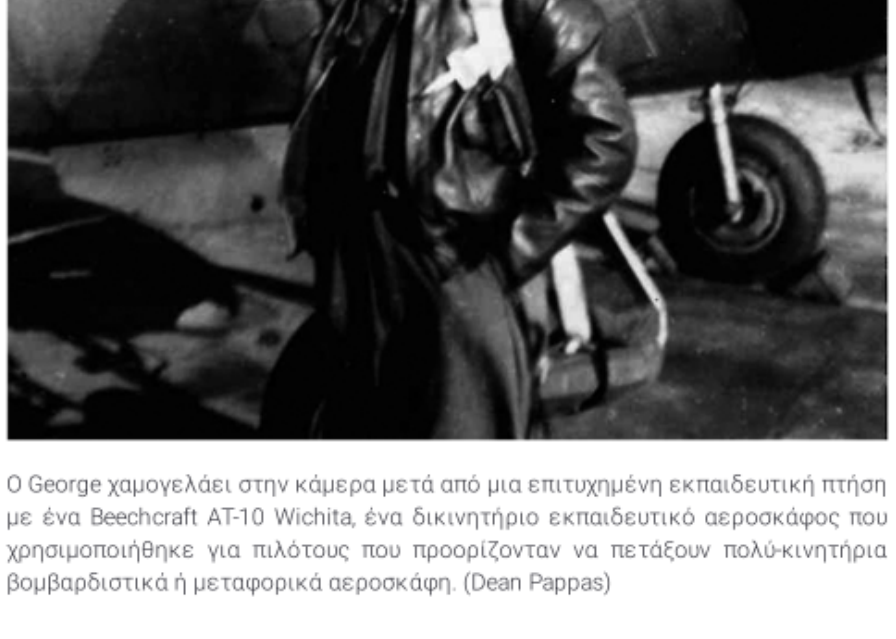

Το πλήρωμα του Υπολοχαγού (Ι) Strange ποζάρει σε επίσημη φωτογραφία πιθανόν κατά τη διάρκεια της θητείας τους στην Αγγλία, με φόντο ένα B-17G. Ο George Pappas βρίσκεται στην πίσω σειρά, όρθιος, δεύτερος από δεξιά με τον Υπολοχαγό (Ι) Strange ακριβώς δίπλα του, δεύτερος από αριστερά. Το πλήρωμα πέταξε μαζί 15 αποστολές ενώ ο Υπολοχαγός (Ι) Strange πέταξε μία ακόμη ως συγκυβερνήτης σε άλλο πλήρωμα για να αποκτήσει εμπειρία) πριν το βομβαρδιστικό τους καταρριφθεί από αντιαεροπορικά. Το να είσαι συγκυβερνήτης ήταν ένα κρίσιμο καθήκον για την επιχείρηση Flying Fortress. Σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης Πιλότων B-17 -1943 για τους κυβερνήτες σχετικά με τους συγκυβερνήτες: *«Πάντα να θυμάστε ότι ο συγκυβερνήτης είναι ένας πλήρως εκπαιδευμένος και αξιολογημένος πιλότος όπως ακριβώς εσείς. Είναι υφιστάμενος σας μόνο λόγω της θέσης σας ως κυβερνήτη του αεροπλάνου. Το B-17 είναι πολύπλοκο αεροπλάνο- τόσο πολύπλοκο ώστε να μην μπορεί να το χειριστεί ένας πιλότος μόνος του για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ως εκ τούτου, σας έχει παρασχεθεί ένας δεύτερος πιλότος ο οποίος θα μοιράζεται τα καθήκοντα της πτήσης. Αντιμετωπίστε τον συγκυβερνήτη σας ως αδελφό πιλότο. Να θυμάστε ότι όσο πιο ικανός είναι ως πιλότος, τόσο πιο αποτελεσματικά θα είναι σε θέση να εκτελεί τα καθήκοντα της ζωτικής θέσης που κατέχει ως δεύτερος στη διοίκηση».* (Dean Pappas)

STALAG LUFT III

Ο George Pappas μεταφέρθηκε στο Stalag Luft III στις 8 Αυγούστου για να ξεκινήσει η αιχμαλωσία του. Το Stalag Luft III ήταν ένα γερμανικό στρατόπεδο αιχμαλώτων πολέμου υπό τη διοίκηση της Luftwaffe που σχεδιάστηκε και κατασκευάστηκε για να κρατά αιχμάλωτους δυτικούς συμμάχους αεροπόρους. Το στρατόπεδο βρισκόταν στο Sagan της Γερμανίας (σημερινή Πολωνία) και βρισκόταν περίπου 100 μίλια νοτιοδυτικά του Βερολίνου. Οι Γερμανοί αξιωματούχοι είχαν επιλέξει την τοποθεσία ειδικά επειδή το αμμώδες έδαφος της θα δυσκόλευε τη διαφυγή των αιχμαλώτων πολέμου μέσω σήραγγας. Κατά ειρωνεία της τύχης, το Stalag Luft III έγινε μάρτυρας δύο σχεδίων απόδρασης συμμαχικών αιχμαλώτων πολέμου, ένα από τα οποία αποτέλεσε τη βάση για τη μυθιστορηματική ταινία "Η Μεγάλη Απόδραση", που γυρίστηκε το 1963 με πρωταγωνιστή τον Steve McQueen. Ο Ανθυπολοχαγός (Ι) George J. Pappas, της Αεροπορίας Στρατού των ΗΠΑ, φυλακίστηκε στο Stalag Luft III για πέντε μήνες. Σύμφωνα με τους νόμους του πολέμου, οι Γερμανοί επέτρεψαν στον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό να παρέχει σε κάθε κρατούμενο ένα ημερολόγιο και ένα μολύβι. Ο George άρχισε αμέσως να καταγράφει τις εμπειρίες του στο στρατόπεδο. Στο εξώφυλλο του ημερολογίου, ο Pappas έγραψε: "Το Pug: Αφιερώνω αυτό το ημερολόγιο με αγάπη". Έκλεινε κάθε καταχώρηση με το "Καληνύχτα Pug" ή "Καληνύχτα αγάπη", σε ένδειξη λατρείας προς την αγαπημένη του σύζυγο, την Ella. Κατά σύμπτωση, η πρώτη χρονολογημένη καταχώρηση στο ημερολόγιο του Pappas, στις 21 Αυγούστου 1944, είναι επίσης η ημέρα που έφτασε στο σπίτι του στο Houston του Texas ένα τηλεγράφημα από τον Γενικό Υπασπιστή που ενημέρωνε την Ella ότι ο Ανθυπολοχαγός (Ι) Pappas "έχει αναφερθεί ως αγνοούμενος σε δράση από τις 6 Αυγούστου πάνω από τη Γερμανία...". Ακριβώς δύο εβδομάδες αργότερα, στις 4 Σεπτεμβρίου, η Ella έλαβε ένα επόμενο τηλεγράφημα που την ενημέρωνε ότι "ο σύζυγός σας, Ανθυπολοχαγός (Ι) George J. Pappas είναι αιχμάλωτος πολέμου της γερμανικής κυβέρνησης".

Το ημερολόγιο του Pappas παρέχει μια πολύτιμη και συναρπαστική εικόνα της ζωής ενός αιχμαλώτου πολέμου με περισσότερους από έναν τρόπους. Είναι γεμάτο με μια δυναμική και καθηλωτική αφήγηση. Σε αυτό που αποτελεί ουσιαστικά ένα προοίμιο, έγραψε: "Αυτό το στρατόπεδο περιέχει όλες τις εθνικότητες - Πολωνούς, Έλληνες, Γάλλους, Άγγλους, Νοτιοαφρικανούς, Αυστραλούς, Νεοζηλανδούς, Καναδούς και Αμερικανούς. Έχει όλα τα είδη αθλημάτων - ένα θέατρο με θεατρικές παραστάσεις και ταινίες. Ο George βρισκόταν στο ίδιο δωμάτιο μαζί με τον Έλληνα πιλότο Hurricane της και διοικητή της No.336 (RHAF) Μοίρας, Σπύρο Διαμαντόπουλο και με έναν άλλο Έλληνα, τον Ανθυποσμηναγό Ζαχαρία Σπένδο, μέλος της βρετανικής SOE και συχνά περνούσαν χρόνο μαζί. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του εκεί γνώρισε επίσης τον Ελληνοαμερικανό πιλότο B-17, τον Constantine Karamberis, και τον Ελληνοαυστραλό Πολυβολητή στα Lancaster, Ανθυποσμηναγό (Ι) Diomede Alexandratos (https://www.greeks-in-foreign-cockpits.com/pilots-crews/gunners/diomede-alexandratos-gr/). Η ελληνική καταγωγή του δημιούργησε έναν ισχυρό δεσμό μεταξύ και των τεσσάρων κατά τεκμήριο. Το φαγητό παρείχε ο Ερυθρός Σταυρός και τα υπόλοιπα οι Γερμανοί. Πατάτες, καρότα και λάχανο είναι τα μόνα λαχανικά που παρείχαν οι Γερμανοί. Επίσης ζαμπόν, ζάχαρη, ψωμί, βρώμη και κριθάρι. Κάθε δωμάτιο διέθετε έναν μικρό κήπο. Σημείωσε ότι "όλοι οι αιχμάλωτοι πολέμου ονομάζονται 'Kriegies'". Ο Pappas έγραφε λεπτομερείς αναφορές για τις καθημερινές δραστηριότητες της ζωής στο στρατόπεδο συγκέντρωσης, με τη συνοδευτική πλήξη και τις στιγμές της γερμανικής ίντριγκας που κρατούσε τους κρατούμενους σε εγρήγορση.

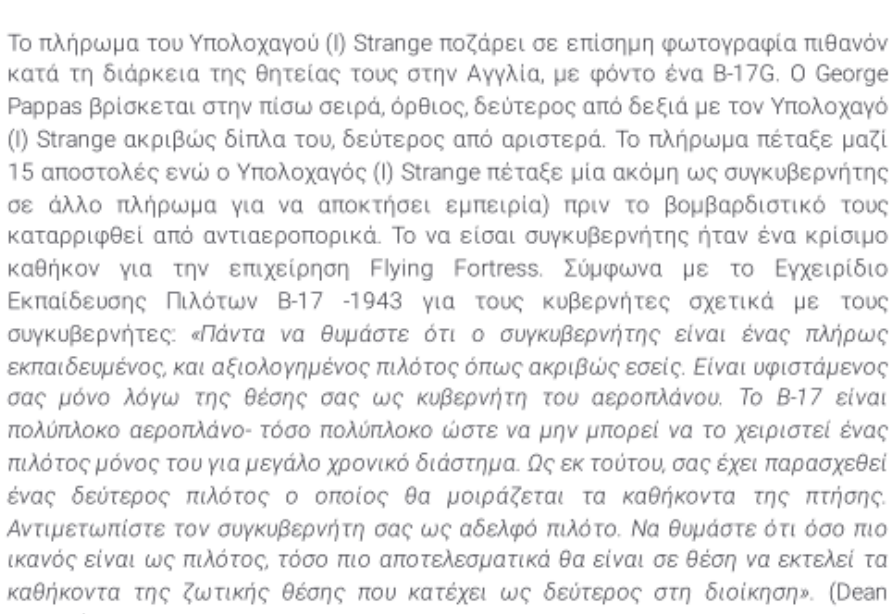

Μία δραματική φωτογραφία ενός B-17 της 511ης Μοίρας της 351ης Πτέρυγας κατά την στιγμή ρίψης των βομβών του στη Δρέσδη, ενώ στο βάθος ένα βομβαρδιστικό έχει χτυπηθεί και βυθίζει προς το έδαφος. Πρόκειται για μία φωτογραφία που αποτυπώνει με τον ποιο χαρακτηριστικό τρόπο τους κινδύνους που αντιμετώπιζαν τα πληρώματα της Διοίκησης Βομβαρδιστικών της 8ης Αεροπορικής Δύναμης, ειδικά πάνω από την Γερμανία. (USAF)

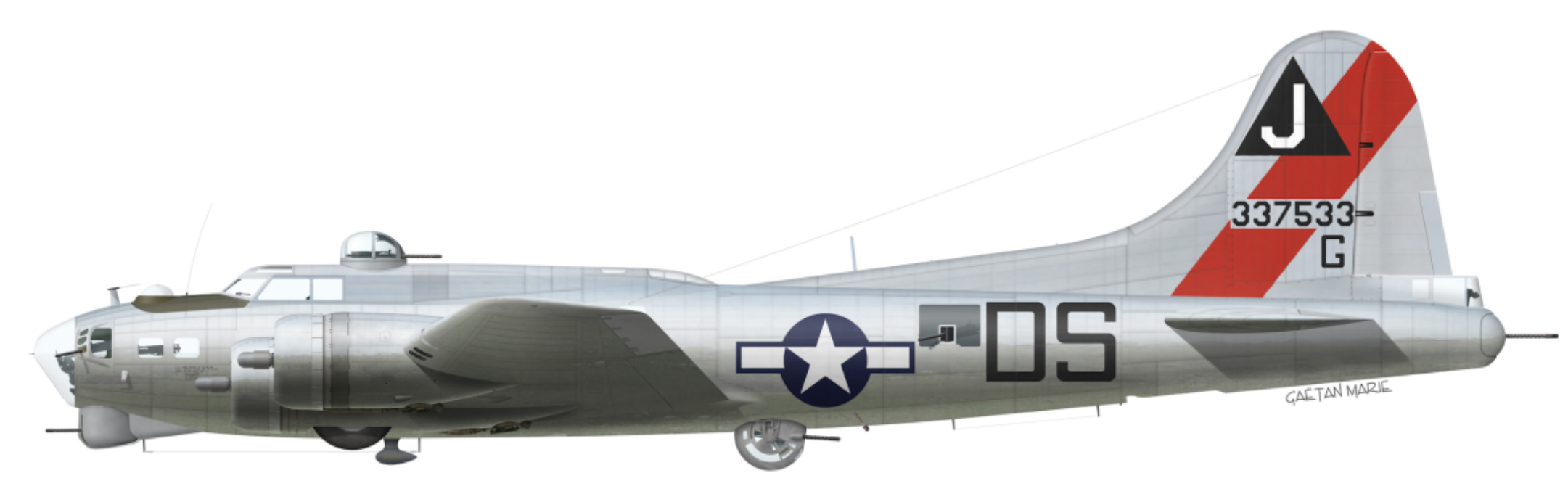

Το B-17G-65-BO Fortress 43-37533 παραδόθηκε στο στρατιωτικό αεροδρόμιο Cheyenne, ένα κέντρο ολοκλήρωσης και τροποποίησης των B-17 στις 26 Απριλίου 1944, και προσγειώθηκε στο Wyoming την 1η Μαΐου 1944. Μετά τις απαραίτητες επισκευές, πέταξε στην εκπαιδευτική βάση της USAAF στο Lowry στις 10 Μαΐου 1944 και πίσω στο Cheyenne στις 16 Ιουνίου 1944, πριν μεταφερθεί στο στρατιωτικό αεροδρόμιο του Kearney στις 27 Ιουνίου 1944. Στις 7 Ιουλίου 1944, πέταξε στο Dow Field στο Maine και προετοιμάστηκε για υπερατλαντική πτήση προς τη Βρετανία, προκειμένου να τοποθετηθεί σε μια Πτέρυγα της 8ης Αεροπορικής Δύναμης. Στις 17 Ιουλίου 1944, τοποθετήθηκε στην 511η Μοίρα της 351ης Πτέρυγας Βομβαρδισμού με έδρα το Polebrook και έλαβε τα αναγνωριστικά γράμματα DS-G. Καταρρίφθηκε πάνω από το Βρανδεμβούργο στις 6 Αυγούστου 1944, με τον Wilson Strange στα χειριστήρια και τον George Pappas ως συγκυβερνήτη του. Ένα άμεσο πλήγμα από αντιαεροπορικά πυρπόλησε την αποθήκη βομβών και το βομβαρδιστικό εξερράγη αμέσως μετά και συνετρίβη στο Treuenbrietzen, ΝΔ του Βερολίνου. Ο πιλότος, ο πλοηγός Frank Booth και ο πολυβολητής Ed Prokop σκοτώθηκαν ακαριαία. Ο George μαζί με τον βομβαρδιστή Otis Smith, τον ιπτάμενο μηχανικό/πολυβολητή του ραχιαίου πυργίσκου Ken Barlow, τον ασυρματιστή Ross Morell, τον πολυβολητή του σφαιρικού πυργίσκου στην κοιλιά της ατράκτου Lionel Zeigler και τον οπίσθιο πολυβολητή Don Killoran έπεσαν με αλεξίπτωτο για να σωθούν και γρήγορα πιάστηκαν αιχμάλωτοι πολέμου (Missing Air Crew Report 7587). Υπάρχει επίσης μια άλλη ενδιαφέρουσα ιστορία για το 43-37533. Το Boeing B-17G-70-BO Fortress 43-37716 ήταν το 5.000ό Fortress που κατασκευάστηκε από την Boeing στο Seattle μετά το Pearl Harbor. Βαφτίστηκε από την κυρία Gertride Aldrich, εργαζόμενη στην Boeing, η οποία είχε χάσει το γιο της σε ένα B-17 στις 13 Μαρτίου του ίδιου έτους. Έσπασε ένα μπουκάλι σαμπάνιας στον ριναίο πυργίσκο. Το αεροπλάνο είχε υπογραφεί από τους εργάτες του εργοστασίου της Boeing. Μέχρι το τέλος του πολέμου είχε ολοκληρώσει 78 αποστολές συν 2 αποστολές τροφίμων και δύο ταξίδια αιχμαλώτων πολέμου, αλλά όταν επέστρεψε πίσω κόπηκε για παλιοσίδερα πριν χρησιμοποιηθεί ως μνημείο. Ωστόσο, σύμφωνα με τους καταλόγους του Dave Osborne, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα το πραγματικό 5000ο Fortress να ήταν το μοιραίο 43-37533 που πέταξε ο Pappas την ημέρα που καταρρίφθηκε. (Profile by Bertrand Brown, further information from Dave Osborne, B-17 Fortress Master Log, and Chris Brame in http://www.warbirdinformationexchange.org/)

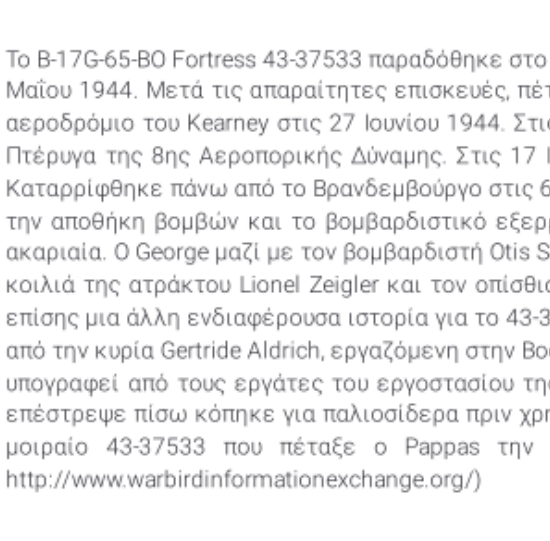

Ο Σπύρος Διαμαντόπουλος ήταν ο Μοίραρχος της Νο 336 (RHAF) Μοίρας. Καταρρίφθηκε ενώ πετούσε με το Hurricane KZ598 κατά τη διάρκεια της επιχείρησης "Sociable", ενώ εκτελούσε αποστολή στην Κρήτη. Αιχμαλωτίστηκε και κρατήθηκε στο Stalag Luft III λαμβάνοντας μέρος στη Μεγάλη Απόδραση. Συνελήφθη κατά την είσοδό του στη σήραγγα. Ο Σπύρος ήταν συγκάτοικος του George και οι δυο τους περνούσαν το χρόνο τους μαζί με τον Ζαχαρία Σπένδο (HAF).

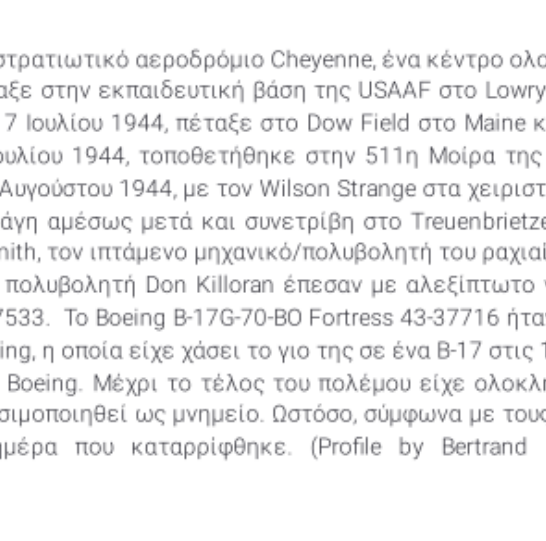

Ο Ζαχαρίας Δημήτριος Σπένδος ήταν ασυρματιστής του Εμπορικού Ναυτικού που στρατολογήθηκε από τη Βασιλική Ελληνική Αεροπορία προκειμένου να εκπαιδεύσει ασυρματιστές για τα βομβαρδιστικά της. Προήχθη σε Ανθυποσμηναγό αλλά ήθελε πάντα να πολεμάει. Εκπαιδεύτηκε σε μονάδες αλεξιπτωτιστών και μπήκε στη βρετανική SOE ως Έλληνας αξιωματικός. Αιχμαλωτίστηκε κατά τη διάρκεια μιας αποστολής στην Κέρκυρα, κατάφερε να δραπετεύσει ενώ βρισκόταν στην Ιταλία, αλλά συνελήφθη και στάλθηκε στο Stalag Luft III. Ο George Pappas περνούσε συχνά το χρόνο του με τον Ζαχαρία και τον Σπύρο Διαμαντόπουλο. (George Spendos)

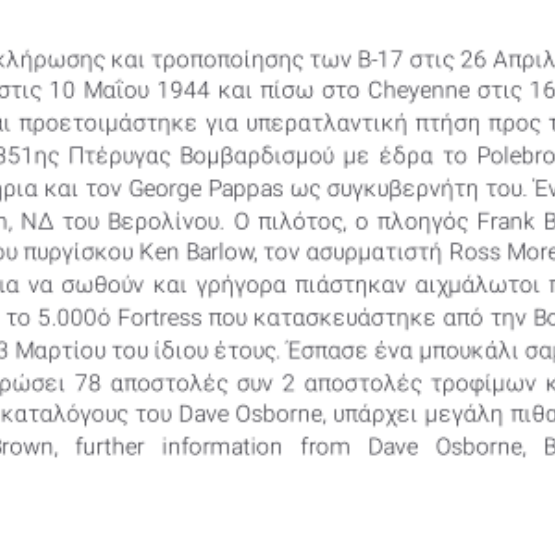

Ο John Caraberis ήταν ένας άλλος Ελληνοαμερικανός πιλότος του B-17 (που θα καλυφθεί στο εγγύς μέλλον), ο οποίος καταρρίφθηκε πάνω από την Ιταλία και κρατήθηκε στο Stalag Luft III. Ο John κατάφερε να δραπετεύσει αρχικά και να βοηθήσει το πλήρωμά του και άλλους συμμάχους αεροπόρους να διαφύγουν με ασφάλεια, συνεργαζόμενος με την τοπική υπόγεια αντίσταση. Για τη συμβολή του στη διάσωση τόσων πολλών αεροπόρων αδιαφορώντας για τη δική του ασφάλεια, του απονεμήθηκε μετά θάνατον το Silver Star. Ο John και ο George έκαναν παρέα κατά την παραμονή τους στο στρατόπεδο και ο John υπέγραψε την περίφημη σελίδα με τις στρατιωτικές ταυτότητες. (USAAF)

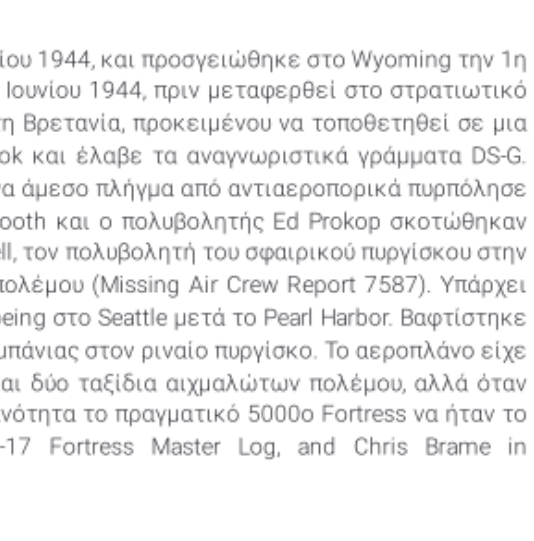

Ο Diomede Alexander ήταν Ανθυποσμηναγός της RAAF και μεσαίος πυροβολητής ραχιαίου πυργίσκου σε ένα Lancaster της 460ης Μοίρας (RAAF). Μετά την κατάρριψη του αεροσκάφους του αιχμαλωτίστηκε και στάλθηκε στο Stalag Luft III, όπου γνώρισε τον George Pappas. Η κοινή τους ελληνική καταγωγή λειτούργησε ως ισχυρός δεσμός μεταξύ τους, όπως συνέβη και με τον Σπύρο, τον Ζαχαρία και τον John. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον Αλεξανδράτο κάντε κλικ στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://www.greeks-in-foreign-cockpits.com/pilots-crews/gunners/diomede-alexandratos-gr/ (Dean Pappas)

Τρία βασικά θέματα κυριαρχούν στις 42 σελίδες των αφηγηματικών εγγραφών του ημερολογίου του Pappas: η νοσταλγία και η μεγάλη απόσταση από τους αγαπημένους του, το φαγητό και ο καιρός. Συνολικά, και αυτό δεν αποτελεί έκπληξη, οι κρατούμενοι είχαν μόνιμη νοσταλγία για το σπίτι τους, κυρίως πεινούσαν και υπέφεραν από το δριμύ ψύχος που άρχιζε στις αρχές του φθινοπώρου. Ενώ καθ' όλη τη διάρκεια της αφήγησής του η ευθυκρισία, η επινοητικότητα και η ανθεκτικότητα του Pappas περισσεύουν, υπάρχουν δικαιολογημένα στιγμές όπου εκφράζει τη θλιβερή, σκληρή πραγματικότητα της κατάστασής του και θρηνεί για τη μοίρα του. Στις 28 Αυγούστου, μια εβδομάδα μετά την πρώτη του καταχώρηση, εκφράζει δυστυχισμένος ότι *«[μοιάζει] με βροχή... σε κάνει να αισθάνεσαι μελαγχολικός- εδώ είμαστε σε αυτό το εγκαταλελειμμένο μέρος και οι αγαπημένοι μας είναι μακριά- έτσι δεν μπορείς να μην αισθάνεσαι μελαγχολικός- η υπομονή είναι η μεγαλύτερη εμμονή τώρα...»* Έμαθε γρήγορα τη δυσάρεστη πραγματικότητα της ζωής των κρατουμένων, ιδίως όσον αφορά το φαγητό. Ενώ φαίνεται ότι, σε γενικές γραμμές, οι φρουροί στο Stalag Luft III συμπεριφέρονταν σχετικά ανθρώπινα στους κρατούμενους, το μερίδιο φαγητού ήταν πενιχρό και άνοστο. Τα πακέτα του Ερυθρού Σταυρού ήταν ιδιαίτερα πολύτιμα. Ο Pappas παρατήρησε αρχικά ότι ορισμένοι κρατούμενοι φύλαγαν λίγο από το φαγητό τους, ειδικά κάποια πιο νόστιμα είδη, για ειδικές περιστάσεις. Ωστόσο, στο τέλος οι Γερμανοί άρχισαν να αρπάζουν τα περισσεύματα. Στις 22 Νοεμβρίου, ο Pappas έγραψε με πικρία ότι: *«Είχαμε ένα μεγάλο πρωινό-πουτίγκα ψωμιού-μακαρόνια και ψωμί-όλοι τρώνε-καταστρέφουν όλο το φαγητό μέχρι την Παρασκευή-οι Γερμανοί θα κατασχέσουν όλα τα επιπλέον τρόφιμα το Σάββατο-το χριστουγεννιάτικο φαγητό μας πήγε στην κόλαση-όλη αυτή η αποταμίευση για το τίποτα-θα παίρνουμε μερίδες καθημερινά και πρέπει να καταναλώνονται καθημερινά αλλιώς χάνουμε τα περισσεύματα».* Εκτός από τη μακροσκελή και γλαφυρή περιγραφή της καθημερινής ζωής στο στρατόπεδο, το ημερολόγιο του Παππά περιέχει επίσης 44 σελίδες με διάφορο υλικό που είναι διασκεδαστικό, κατατοπιστικό και φιλοσοφικό. Στην πρώτη κιόλας σελίδα που ακολουθεί την τελευταία χρονολογημένη ημερολογιακή του καταχώρηση, έγραψε μια ωδή στους τρεις συντρόφους του που σκοτώθηκαν στην έκρηξη του αεροσκάφους του. Με τίτλο «Στα μέλη του καλύτερου πληρώματος», απέτινε φόρο τιμής στην αφοσίωση και τη θυσία τους. Ήταν ταλαντούχος και σχολαστικός καλλιτέχνης- υπάρχουν μερικά σκίτσα που συναγωνίζονται εκείνα που εμφανίζονταν σε περιοδικά της εποχής, όπως το New Yorker ή το Saturday Evening Post. Περιλαμβάνουν ένα με έπιπλα, ένα άλλο με χαρακτήρες κινουμένων σχεδίων της Disney και ένα άλλο, με τετράφυλλα τριφύλλια γύρω του, με τα σταυρωμένα, καλοσχηματισμένα πόδια μιας γυναίκας - αναμφίβολα της Ella. Ο Pappas ζωγράφισε επίσης ένα με έναν αεροπόρο, προφανώς τον ίδιο, που πέφτει από ένα φλεγόμενο αεροσκάφος. Έχει την ένδειξη «Βερολίνο, 6 Αυγούστου 1944». Οι καταχωρήσεις περιλαμβάνουν επίσης ποιήματα κρατουμένων, τα οποία τιτλοφορεί ως «Ποιήματα γραμμένα από Kriegies», καθώς και πολλές σελίδες με διευθύνσεις και υπογραφές συγκρατουμένων του. Χρησιμοποιώντας και πάλι τις ικανότητές του στη ζωγραφική, σχεδίασε με μολύβι μερικές σελίδες με κενές στρατιωτικές ταυτότητες, όπου οι συνάδελφοί του αιχμάλωτοι πολέμου θα μπορούσαν στη συνέχεια να εισάγουν τα προσωπικά τους στοιχεία και τις διευθύνσεις τους, για την υστεροφημία. Σαφώς εκτιμούσε τη συντροφικότητα των συναδέλφων του αιχμαλώτων- το ημερολόγιο έχει επίσης δύο σελίδες για τις υπογραφές των συναδέλφων αιχμαλώτων πολέμου, ακριβώς όπως μια σχολική επετηρίδα. Τίμησε τους συναδέλφους του που επέζησαν από το πλήρωμα με μια σελίδα με τίτλο «Οι τυχεροί» για τους έξι από αυτούς που κατάφεραν να βγουν. Με κάποιο τρόπο απέκτησε χάρτες- στο πίσω μέρος του ημερολογίου υπάρχουν πέντε μικροί χάρτες της κεντρικής Ευρώπης.

Συνεχώς πεινασμένος, ο Pappas αφιέρωσε το μεγαλύτερο μέρος των σκέψεων του στο φαγητό - και ήταν συγκεκριμένος γι' αυτό. Μια καταχώρηση δίνει τις «Εβδομαδιαίες γερμανικές μερίδες ανά άτομο, 6 Μαρτίου 1945», ενώ μια άλλη περιγράφει λεπτομερώς το περιεχόμενο ενός δέματος του Αμερικανικού Ερυθρού Σταυρού, «10 LBS-Net». Αφιέρωσε αρκετές σελίδες στα γεύματα που σκόπευε να απολαύσει όταν επέστρεφε στην πατρίδα. Μια μακροσκελής, αξιοσημείωτη καταχώρηση -συγκεκριμένα- είχε την ένδειξη «Τα γεύματά μου όταν γυρίσω σπίτι». Παρουσίαζε ένα ακριβές μενού για πρωινό, μεσημεριανό και βραδινό, προσθέτοντας προσεκτικά ότι «Σε όλους τους Έλληνες αρέσει το ελαιόλαδο (παρθένο) που εισάγεται από την Ελλάδα" και ότι «Ελπίζω να φτάσω στο σπίτι για να τα απολαύσω όλα αυτά-καθώς το παραπάνω μενού θα καταναλωθεί την πρώτη ημέρα της άφιξης στην πατρίδα». Θέλοντας να διασφαλίσει ότι δεν υπάρχει καμία παρεξήγηση σχετικά με τις διατροφικές του προτιμήσεις, προσέφερε επίσης το «Δεύτερο» και το «Τρίτο αγαπημένο του γεύμα». Τέλος, αντανακλώντας για άλλη μια φορά τη στενή του σχέση με τους συναδέλφους του αιχμάλωτους πολέμου, συμπεριέλαβε μια σελίδα με συνταγές «Kriegie»-φυλακής, στις οποίες περιλαμβάνονταν λιχουδιές όπως Τάρτα δαμάσκηνο και Κριθαρόπιτα. Ο Pappas πέρασε μόνο πέντε μήνες στο Stalag Luft III. Έτσι, το δεύτερο μισό της ημερολογιακής του αφήγησης καλύπτει την περίοδο από την αναχώρησή του από το Sagan μέχρι την απελευθέρωσή του και την αναχώρησή του για την πατρίδα. Τον Ιανουάριο του 1945, η ρωσική προέλαση απειλούσε την ανατολική Γερμανία. Στις 27 Ιανουαρίου, οι κρατούμενοι έλαβαν εντολή για μετακίνηση, η οποία ξεκίνησε εκείνη την ημέρα. Ήταν μια άθλια εμπειρία. Κατά την έξοδο από το Stalag Luft III, οι κρατούμενοι βάδισαν 34 μίλια σε διάστημα άνω των πέντε ημερών, κατά τη διάρκεια των οποίων ο George παρουσίασε σοβαρή φουσκάλα και πρησμένα πόδια, καθώς και ένα διάστρεμμα στον αστράγαλο. Οι αιχμάλωτοι πολέμου έφτασαν σε έναν σιδηροδρομικό σταθμό και αργότερα επιβιβάστηκαν σε ένα τρένο.

Το νέο στρατόπεδο στη Νυρεμβέργη ήταν θλιβερό και βρώμικο σε σύγκριση με τη σχετική άνεση του Stalag Luft III. Σε αυτό το σημείο του πολέμου, η γερμανική προσπάθεια είχε καταρρεύσει, οι πόροι ήταν περιορισμένοι και όλο και περισσότεροι αιχμάλωτοι πολέμου στριμώχνονταν στο στρατόπεδο του Pappas. Παραπονέθηκε για τον συνωστισμό, το λιγοστό φαγητό, την έλλειψη ζεστού νερού και ιατρικών προμηθειών και σημείωσε ότι *«ζούμε σαν γουρούνια... τα πάντα είναι λιγοστά... Ο ΠΟΛΕΜΟΣ είναι κόλαση - η κόλαση δεν θα μπορούσε να είναι χειρότερη από αυτό».* Ωστόσο, ενώ θρηνούσε για το μειωμένο βιοτικό επίπεδο και την καθημερινή δυστυχία, η έμφυτη αισιοδοξία του Παππά δεν μπορούσε να συγκρατηθεί. Καθώς περνούσαν οι εβδομάδες, σχολίαζε συχνά τους αυξανόμενους συμμαχικούς βομβαρδισμούς. Μέχρι τα μέσα Μαρτίου, οι καταχωρήσεις του έγιναν αισθητά πιο θετικές: Τα δέματα με τρόφιμα του Ερυθρού Σταυρού αυξάνονταν, ο καιρός βελτιωνόταν και οι κρατούμενοι αισθάνονταν ότι η κατάσταση άλλαζε αισθητά υπέρ τους. Στις 26 Μαρτίου, ένας εμφανώς ευδιάθετος Παππάς σημειώνει *«...ο πόλεμος φαίνεται καλός, το φαγητό είναι δευτερεύον τώρα - άφθονο για να φάμε - κέικ και πίτες. Όλα φαίνονται καλά-ίσως να γυρίσουμε σύντομα σπίτι-σε 12 μέρες πολλά (sic) έχουν συμβεί-βομβαρδισμοί προς όλες τις πλευρές...».* Στις 15 Απριλίου, οι Γερμανοί απομάκρυναν για άλλη μια φορά τους αιχμαλώτους για να απομακρυνθούν από την αδιάκοπη ρωσική προέλαση. Τελικά, μετά από πορεία 69 μιλίων σε 12 ημέρες, οι αιχμάλωτοι έφτασαν στο Moosburg. Ο Παππάς παρέμεινε αισιόδοξος, ακόμη και ενθουσιασμένος- προφανώς πίστευε ότι το τέλος της εφιαλτικής του ύπαρξης πλησίαζε. Την ημέρα που οι αιχμάλωτοι εγκατέλειψαν τη Νυρεμβέργη, έγραψε *«...ο καιρός ήταν υπέροχος - τα δέματα του Ερυθρού Σταυρού εκδίδονται κάθε 2 ημέρες - οι πατάτες είναι άφθονες - αυγά, ψωμί και αλεύρι. Έφαγα το πρώτο μου κομμάτι ζαμπόν-έφαγα μέσα σε πιάτα, σε μια κουζίνα. Οι Γερμανοί ήταν πολύ καλοί μαζί μας...».* Αργότερα, αφού βρισκόταν στο δρόμο για άλλη μια φορά για λίγες μέρες και σταμάτησε στο Mulhausen, πρόσθεσε: *«είχαμε όσες πατάτες μπορούσαμε να φάμε και γλυκά-είχα το πρώτο μου φρέσκο αυγό εκεί από τότε που καταρρίφθηκα».* Στις 29 Απριλίου 1945, στο Moosburg της Γερμανίας, οι αμερικανικές δυνάμεις απελευθέρωσαν το στρατόπεδο του Pappas. Υπό τον τίτλο "Η μεγάλη μέρα", αναφώνησε: *«Τι μέρα-Σήμερα είμαστε ελεύθεροι"-μια πολυαναμενόμενη λέξη-Σπίτι σύντομα...».* Δεν χρειάστηκε να περιμένει πολύ. Ο Ελληνοαμερικανός πιλότος αναχώρησε για τη Γαλλία με ένα C-47 στις 9 Μαΐου. Στις 6 το απόγευμα της 19ης Μαΐου επιβιβάστηκε σε ένα μεταγωγικό με προορισμό τη Βοστώνη. Η τελευταία αφηγηματική του καταχώρηση έχει ημερομηνία 20 Μαΐου 1945. Αναμφισβήτητα, ο Pappas ποθούσε να επιστρέψει στην πατρίδα του και στην αγαπημένη του Ella, και η ανυπομονησία και η πλήξη του πρέπει να ήταν συντριπτική- έγραψε λιτά: *«Η θάλασσα είναι άγρια σήμερα-είμαι όλη μέρα στο κρεβάτι-έχω ένα μακρύ ταξίδι για την πατρίδα- 12 μέρες-μονότονο».* Δέκα ημέρες αργότερα, η Ella έλαβε ένα μήνυμα από το Υπουργείο Πολέμου στις 30 Μαΐου, το οποίο την ενημέρωνε ότι *«ο σύζυγός σας, Ανθυπολοχαγός (Ι) Pappas George J έφτασε στις Ηνωμένες Πολιτείες».* Λίγο αργότερα ξαναβρέθηκαν μαζί.

Με την επιστροφή του στην πατρίδα, πήρε μία άδεια εξήντα ημερών, μετά την οποία υπέβαλε τις αναφορές του, και απολύθηκε την παραμονή των Χριστουγέννων, τον Δεκέμβριο του 1945. Ο George Pappas υπηρέτησε στον αμερικανικό στρατό για 58 μήνες, στο ευρωπαϊκό θέατρο επιχειρήσεων για δώδεκα μήνες, δέκα ως αιχμάλωτος πολέμου. Το ημερολόγιο που μας άφησε είναι μια εξαιρετική περιγραφή της ζωής του ως αιχμαλώτου πολέμου των Γερμανών στη δίνη των τελευταίων μηνών του πολέμου. Είναι επίσης βαθιά φιλοσοφημένα και συναρπαστικά απομνημονεύματα ενός ευγενικού νέου ανθρώπου, του οποίου η ταπεινότητα, η ανθεκτικότητα, ο πατριωτισμός και η αγάπη για την οικογένεια κατά τη διάρκεια μιας περιόδου στερήσεων και κακουχιών αποτελεί έμπνευση για όλους μας. Μετά τον πόλεμο, ο Ανθυπολοχαγός (Ι) Pappas επέστρεψε στην πατρίδα του και, όπως οι περισσότεροι της Μεγαλύτερης Γενιάς, μίλησε ελάχιστα είτε στην οικογένεια είτε στους φίλους του για τις πολεμικές του εμπειρίες, προτιμώντας να ξεκινήσει μια επιχείρηση και να μεγαλώσει 3 παιδιά με την αγαπημένη του Ella. Ήταν μανιώδης παίκτης του γκολφ και διαιτητής του μπέιζμπολ σε επίπεδο γυμνασίου και κολεγίου. Προβλήματα υγείας εμπόδισαν την επανένταξή του στην Αεροπορία για να συμμετάσχει στον πόλεμο της Κορέας. Πέθανε το 1978 μετά από σοβαρή ασθένεια. Η οικογένειά του τον θυμάται ως στρατιώτη και πατριώτη, διαχρονικά.

Η Ella Pappas, σύζυγος του George Pappas, επίσης ελληνικής καταγωγής, παραδίδει τα ασημένια φτερά στον σύζυγό της μετά την ολοκλήρωση της πτητικής του εκπαίδευσης και την προαγωγή του σε Ανθυποσμηναγό (Dean Pappas).

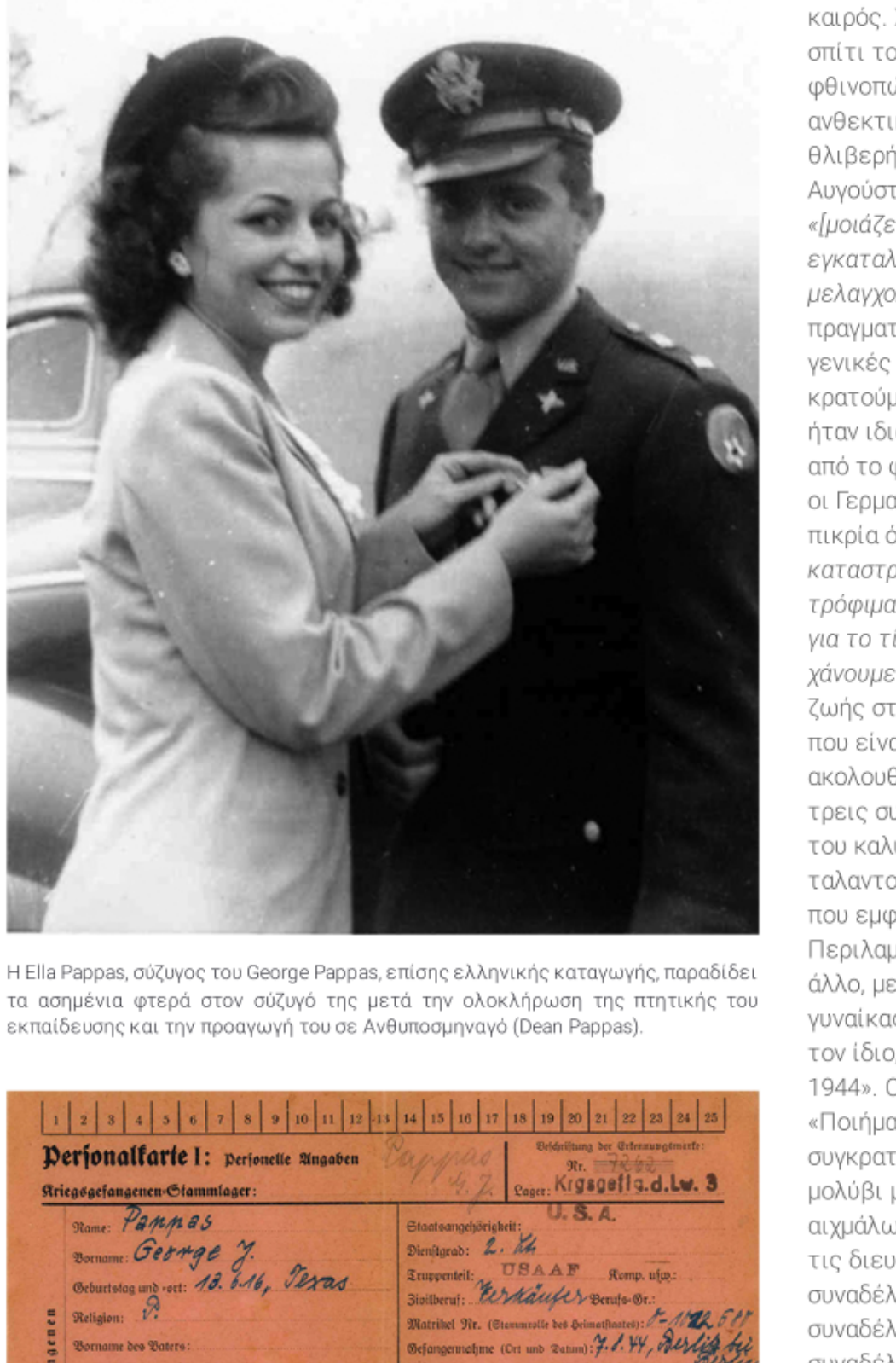

Personalkarte I: Personelle Angaben
Kriegsgefangenen-Stammlager:
Name: Pappas
Vorname: George J.
Geburtstag und -ort: 13.6.16, Texas
Staatsangehörigkeit: U.S.A.
Truppenteil: USAAF
Mrs. G. J. Pappas
125 Oak Place
Houston, Texas
PAPPAS, G.J.

Personalbeschreibung:
Figur: mittel
Größe: 1,79
Alter: 13.6.16
Gesichtsform: oval
Gesichtsfarbe: braun
Schädelform: rund
Augen: braun
Haare: braun
Gebiß: i.O.
Sprachkenntnisse: Griechisch

Το δελτίο ταυτότητας αιχμαλώτου πολέμου του George Pappas κατά τη διάρκεια της αιχμαλωσίας του στο Stalag Luft III. (Dean Pappas)

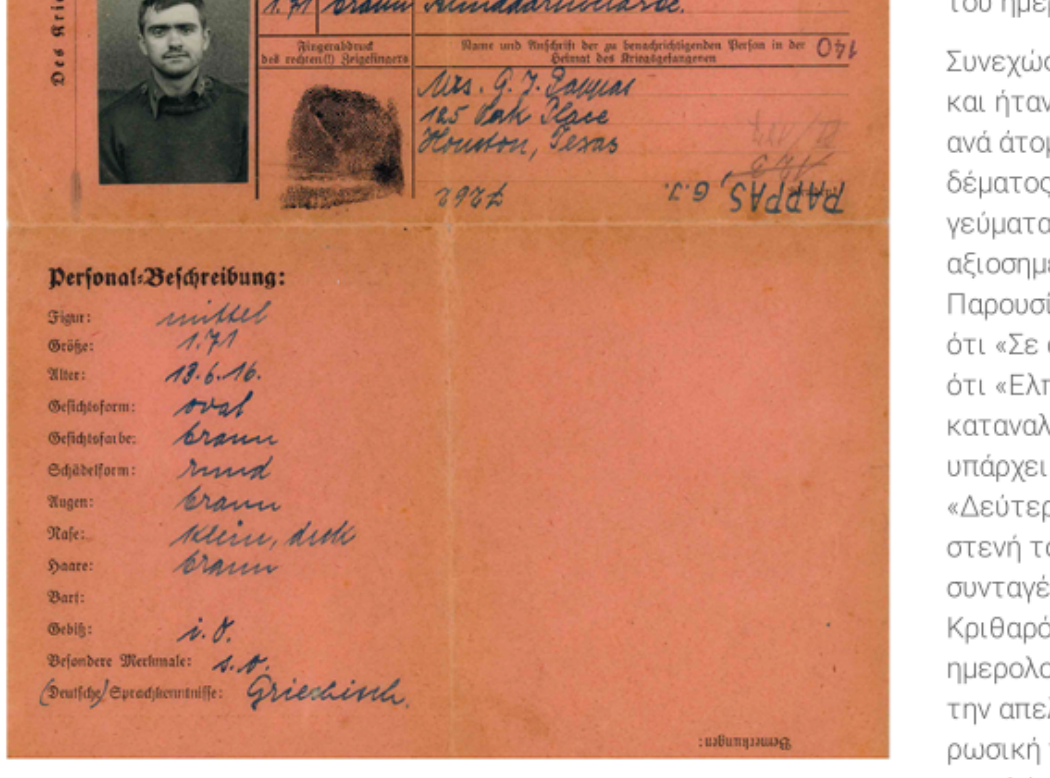

WESTERN UNION (44)
HSAM89 34 GOVT=WUX WASHINGTON DC 4 608P
MRS ELLA G PAPPAS=
125 OAK PL=
1944 SEP 4 PM 5 48
REPORT JUST RECEIVED THROUGH THE INTERNATIONAL RED CROSS STATES THAT YOUR HUSBANDSECOND LIEUTENANT GEORGE J PAPPAS IS A PRISONER OF WAR OF THE GERMAN GOVERNMENT LETTER OF INFORMATION FOLLOWS FROM PROVOST MARSHAL GENERAL=
J A ULIO THE ADJUTANT GENERAL.

Τηλεγράφημα προς την Ella Pappas που αναφέρεται στο ότι ο George Pappas είναι επιβεβαιωμένα αιχμάλωτος των Γερμανών. (Dean Pappas)

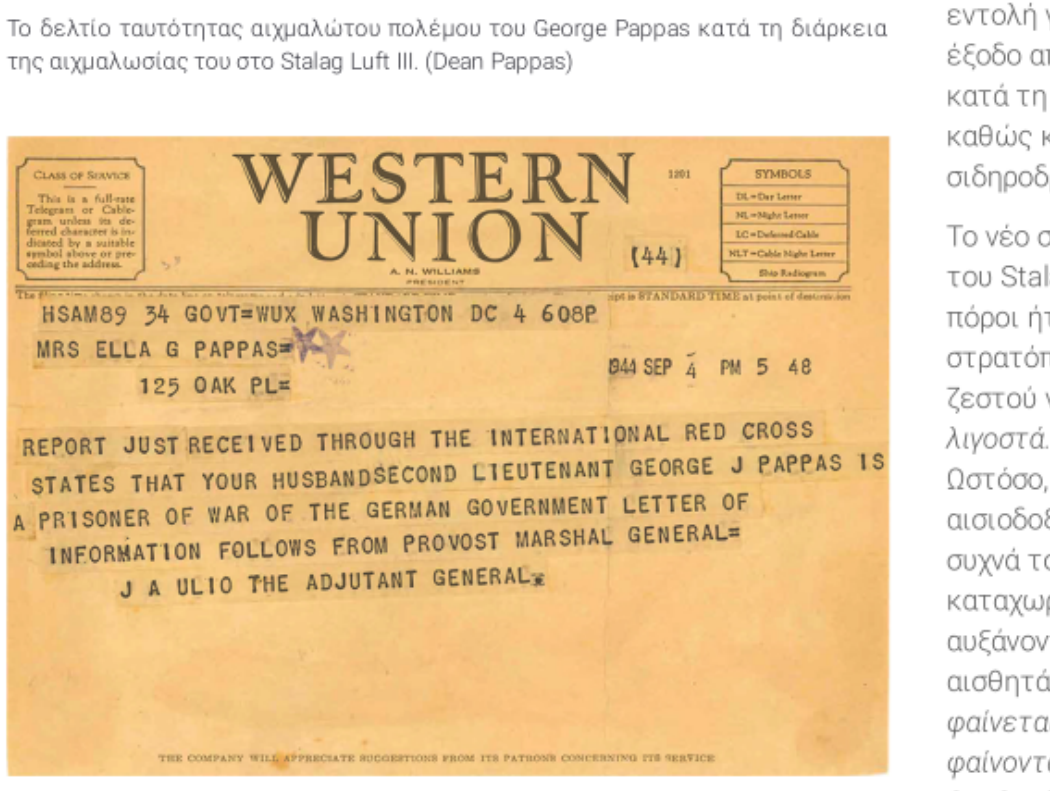

WESTERN UNION (36)L
HSAX53 43 GOVT=WUX WASHINGTON DC 21 316P
MRS ELLA G PAPPAS=
125 OAK PLACE=
1944 AUG 21 PM 2 37
THE SECRETARY OF WAR DESIRES ME TO EXPRESS HIS DEEP REGRET THAT YOUR HUSBAND SECOND LIEUTENANT GEORGE J PAPPAS HAS BEEN REPORTED MISSING IN ACTION SINCE SIX AUGUST OVER GERMANY IF FURTHER DETAILS OR OTHER INFORMATION ARE RECEIVED YOU WILL BE PROMPTLY NOTIFIED=
ULIO THE ADJUTANT GENERAL.

Τηλεγράφημα προς την Ella Pappas που αναφέρεται στην κατάσταση του συζύγου της ως αγνοούμενος εν ώρα μάχης. (Dean Pappas)

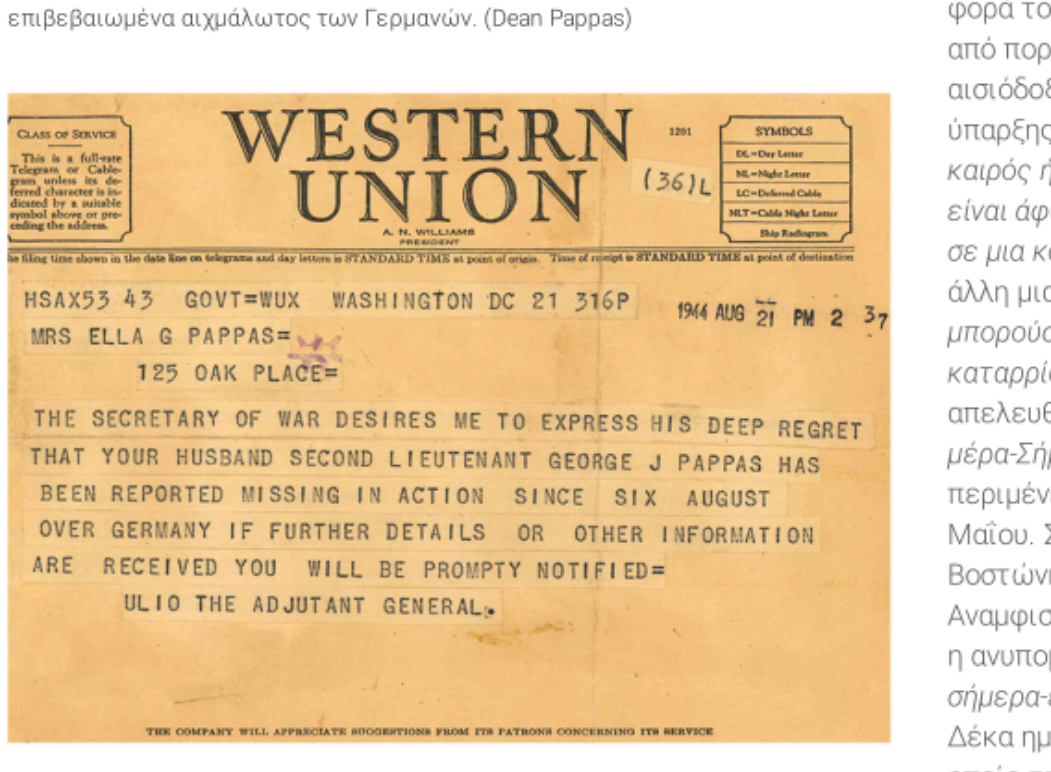

Kriegsgefangenenlager Datum: 13 AUG 1944

Dearest Pug: I am fine and sound. God was with me. Don't worry as everything is in fine shape. Thanks to Red Cross. We are fed and clothed good. Tell the folks hello. Happy birthday. I love you. Be brave. Don't write to this address. Best regards to all. I'm all in one piece. Close with love – George J. Pappas

Επιστολή του George προς την Ella από το Stalag Luft III. (Dean Pappas)

GEORGE J. PAPPAS POW DIARY SAMPLE PAGES

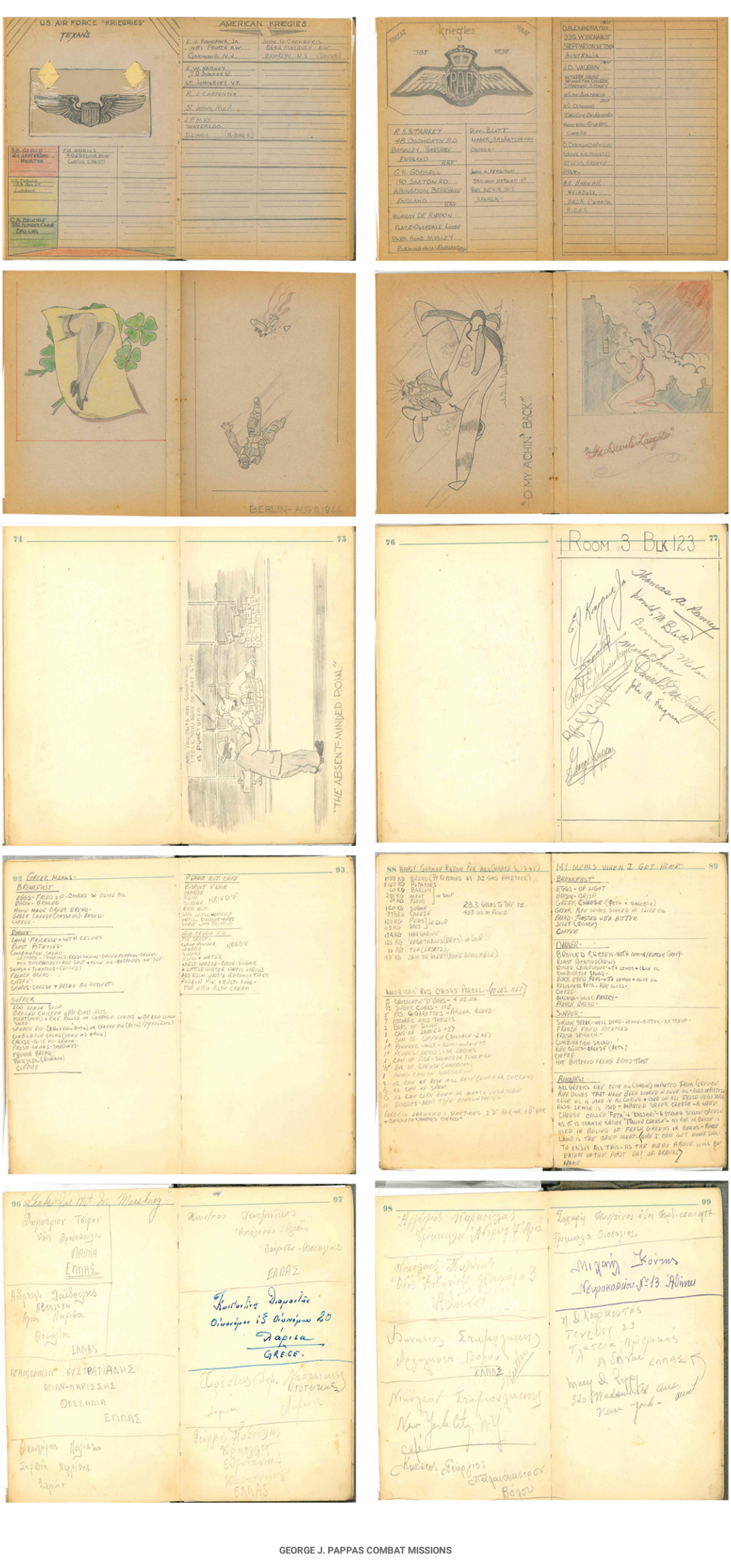

GEORGE J. PAPPAS COMBAT MISSIONS

Show 10 entries Search:

MISSION NUMBER	MISSION DATE	GROUP MISSION NUMBER	BOMBER SERIAL & NOSEART	TARGET
1	07-07-1944	165	B-17G, 42-97492 DS-B, 'Slow Ball'	Leipzig Germany Aircraft plant
2	08-07-1944	166	B-17G, 43-37524 DS-D, 'Queen of the Ball'	Abbeville, France Airfield - Secondary Target
3	09-07-1944	167	B-17G, 43-37524 DS-D, 'Queen of the Ball'	France V-2 Installation Cloudy Not Bombed
4	11-07-1944	168	B-17G, 42-31748 DS-V	Berlin Germany
5	12-07-1944	169	B-17G, 44-6139 DS-K, 'Katy Will'	Munich Germany Industrial Area
6	13-07-1944	170	B-17G, 42-97318 DS-S, 'Dinah Might'	Munich Germany BMW Aircraft Engine Factory
7	16-07-1944	171	B-17G, 42-31238 DS-A , 'Devils Ball'	Stuttgart Germany Industrial Area
8	21-07-1944	175	B-17G, 42-107046 DS-Z, 'Screw Ball'	Schweinfurt, Germany V.K.F. Ball Bearing Plant
9	24-07-1944	176	B-17G, 42-97318 DS-S, 'Dinah Might'	West of St. Lo, France German Front Lines
10	25-07-1944	177	B-17G, 42-97318 DS-S, 'Dinah Might'	St. Lo, France German Front Lines

Showing 1 to 10 of 16 entries

Previous Next

Download PDF

SOURCES

It must be noted that apart from information regarding George J. Pappas Greek heritage and immigration story as well as the information regarding his fellow Greek and Greek parentage POWs, the article was written and presented by The Army Heritage Center Foundation (www.armyheritage.org) with the support of the George J. Pappas family.

1. Personal Correspondence of Dimitris Vassilopoulos with Dean Pappas and Dean Popps.
2. Personal Correspondence of Dimitris Vassilopoulos Zaharias Spendos son, George Spendos
3. Missing Air Crew Report 7587
4. 94th Bomb Group Load List
5. http://www.351st.org/

Special thanks to Dean Pappas and Dean Popps for letting me present George's story on our webpage as well as to George Moris for his help regarding the finding of the Zaharias Spendos family.

GREEKS IN FOREIGN COCKPITS DONATE
Please consider making a donation to Greeks in Foreign Cockpits to support our work !

© 2017-2022 Dimitris Vassilopoulos - All Rights Reserved